ÅRSRAPPORT 2021

VARIG HADELAND FORSIKRING

Vi gjør Hadeland tryggere!

Innhold

Varig Hadeland – fortid og framtid	4
Leder	6
Ansatte	8
Våre markedsområder	9
Hovedposter/nøkkeltall	10
Tillitsvalgte	12
Styrets årsberetning	14
Resultatregnskap	16
Balanse	18
Kontantstrømoppstilling	20
Egenkapitalendring	21
Noter	22
Revisors beretning	42
Definisjoner – faguttrykk	45
Varigfondet, hjertestartere	46
Vi støtter lokalsamfunnet	48

Foto: BT. Stokke

Varig Hadeland Forsikring – fortid og framtid

1855
Gran-Brandbu Brannkasse etableres

1858
Jevnaker-Lunner Brannkasse etableres

1922
Ble samarbeidspartner med Samtrygd

2022
Etablerer Varig Hadeland-kontor på Lena

2021
Avslutter samarbeidet med Gjensidige og starter nytt samarbeid med Frede Forsikring

2020
Varig Hadeland Forsikring 165 år

166 år som lokalt forsikringsselskap
Varig Hadeland Forsikring er nå inne i sitt 166. år som lokalt forsikringsselskap og skadeforebygger. I 2018 byttet vi navn fra Hadeland Gjensidige Brannkasse til Varig Hadeland Forsikring, men vår historie og visjon har vi med oss videre.

Vi er tilstede lokalt, kjenner kundene våre og er en aktiv skadeforebygger. For våre kunder betyr dette at vi aldri er langt unna når de har behov for hjelp, For oss betyr det en meningsfull arbeidsplass som vi er stolte av.

En bransje i rask endring
I en bransje som er i rask endring må vi som alle andre følge med på utviklingen og sikre at våre kunder har et godt tilbud digitalt, men vår strategi skiller seg fra de fleste andre aktører i vår bransje. I tillegg til å ha et godt tilbud digitalt skal vi som lokalt og kundeeid forsikrings-selskap tilby noe mer.

Vi kjenner våre kunder
Vi har et team med erfarne kunderådgivere som kjenner kundene sine, hjelper kundene med å skreddersy forsikringer etter sitt behov, og i tillegg er en samarbeidspartner innen skadeforebygging.

De fleste forsikringsselskaper i dag har en strategi om å kutte kostnader i form av automatisering. Vi har valgt å gå i motsatt retning og har mange ansatte, sett i forhold til vår kundemasse.

Trygt og godt
Vi vet at skadeforebygging hjelper og den største kostnaden innen forsikring er ikke personalkostnad, men utbetaling etter skader. Derfor ønsker vi å strekke oss langt for å forebygge skader både i form av råd-givning og tilskudd til skadeforebygging, samt bidrag til det lokale brannvesenet. Dette er trygt og godt for både kunden og oss.

1969
Fusjon mellom Gran-Brandbu Brannkasse og Jevnaker-Lunner Brannkasse

1974
Fusjon mellom Samtrygd og Livsforsikringsselskapet Gjensidige

1995
Samarbeidsavtale med Sparebank NOR – nytt navn blir Gjensidige NOR

2005
Samarbeidet med DNB-NOR avsluttes

2007
Gjensidige Bank gjenoppstod

2018
Hadeland Gjensidige Brannkasse bytter navn til Varig Hadeland Forsikring

Det viktigste hensynet å ta er tryggheten til våre kunder. Det er også et faktum at det å for eksempel forebygge en brann er bedre både for miljø og økonomi enn å bygge opp igjen etter en skade.

Tusen takk til alle våre kunder og samarbeidspartnere for tilliten. Vi er stolte av vår historie og har respekt for at tidene forandrer seg.

En ting forandrer seg ikke – vi skal hjelpe folk med folk

Foto: BT. Stokke

«Vårt mål er ikke å bli størst mulig, men å styrke oss ytterligere for at vi også i fremtiden kan gjøre det vi tror på; å trygge kundene, forebygge skader og gi tilbake til lokalsamfunnet.»

Ett år i samarbeid med Frende Forsikring

1. januar 2021 gikk vi inn i et nytt og spennende samarbeid med Frende Forsikring. Det første året i et langt samarbeid med Frende har stått til forventningene. Året har vært hektisk, og gjennom en fantastisk innsats og med stort engasjement fra alle våre ansatte, har vi lykkes med våre mål for året.

Vi og Frende passer godt sammen. Begge selskaper har tro på tilstedeværelse, lokale samarbeid og å være nær kunden. Dette er et langsiktig samarbeid og en viktig satsing for oss. Vi skal sikre gode og trygge kompetansearbeidsplasser lokalt, samt vekst og utvikling for selskapet. Satsingen gjør vi i tett samarbeid med Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal. Vi tre Varig-selskapene er alle medeier i Frende og representert i styret i Frende Holding. Sammen utvikler vi oss til det beste for våre kunder.

Overgangen til ny samarbeidspartner er et stort løft for Varig Hadeland Forsikring. God støtte fra et kompetent og engasjert styre, samt en godt involvert og entusiastisk generalforsamling, har hatt stor betydning for oss som skal gjøre jobben. I tillegg til å gjøre endringen har vi investert i nye medarbeidere og forberedt oss på ny vekst de kommende årene.

Vårt mål er ikke å bli størst mulig, men å styrke oss ytterligere for at vi også i fremtiden kan gjøre det vi tror på; å trygge kundene, forebygge skader og gi tilbake til lokalsamfunnet.

Takk til alle våre kunder som ble med oss i 2021!
Vi gleder oss til fortsettelsen.

Jakob Ruud, adm. direktør

ANSATTE

ADMINISTRASJON

Jakob Ruud
administrerende direktør

Hanne Hellerud Thoen
markeds-/salgsleder

Anne Berit S. Svartaas
administrasjonssekretær

PRIVATMARKED

Trond Myrvang
senior kunderådgiver

Marte Risendal
kunderådgiver

Jane Johnsen
kunderådgiver

Kim Daniel Larsen
kunderådgiver

Kjetil Skaufel
senior kunderådgiver

Knut Olav Strømsæther
kunderådgiver

Nora Linset
kunderådgiver

NÆRINGSLIVSMARKED

Martine Sønsteby
kunderådgiver

Øyvind Løvaas
kunderådgiver

LANDBRUKSMARKED

Inger Knoph Tingelstad
landbruksassurandør

Knut Magnus Lund
senior kunderådgiver

Per Henning Berg
kunderådgiver

VÅRE MARKEDSOMRÅDER

Vi er **tilstede i vårt nærmiljø**, og er **eid av våre kunder**. Fra vårt kontor i Gran skaper vi trygghet gjennom skadeforebygging og salg av skade- og livsforsikring.

Vi tilbyr alle type forsikringer, og hjelper deg med å velge riktige forsikringer.

PRIVATMARKEDET
Komplette løsninger innen person- og skadeforsikring samt pensjon og bank.

Våre rådgivere i privatmarkedet er:
Trond Myrvang, senior kunderådgiver
Jane Johnsen, kunderådgiver
Hanne Thoen, salgsleder og markedsansvarlig
Knut Olav Strømsæther, kunderådgiver
Marte Risendal, kunderådgiver
Kim Daniel Larsen, kunderådgiver
Nora Linset, kunderådgiver

NÆRINGSLIVSMARKEDET
Fullsortimentsleverandør til næringslivskunder.

Våre rådgivere på næringsliv er:
Martine Sønsteby, kunderådgiver
Øyvind Løvaas, kunderådgiver

LANDBRUKSMARKEDET
Vi tilbyr alle forsikringer i tilknytning til landbrukseiendommer og drift av disse.

Våre rådgivere innen landbruk er:
Inger Knoph Tingelstad, landbruksassurandør
Knut Magnus Lund, senior kunderådgiver
Per Henning Berg, kunderådgiver

HOVEDPOSTER I ÅRETS REGNSKAP / NØKKELTALL

	2021	2020
Teknisk regnskap for skadeforsikring		
Premieinntekt for egen regning	11 560 369	16 498 916
Erstatningskostnader for egen regning	-10 600 108	-14 811 961
Andre forsikringsrelaterte inntekter	1 318 225	10 864 035
Forsikringsrelaterte driftskostander	-8 619 173	-5 000 885
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-10 596 886	-14 580 406
Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring	**-16 937 572**	**-7 030 301**
Inntekter fra investeringer	36 042 421	18 413 138
Resultat av ikke teknisk regnskap	**36 042 421**	**18 413 138**
Andre inntekter og kostnader	**232 510**	**-247 163**
Skattekostnad	**3 574 751**	**930 789**
Andre resultatkomponenter	**4 181 427**	**-173 988**
Totalresultat	**26 628 717**	**11 892 475**
Disponeringer		
Endring i avsetning til naturskadefond	582 835	-450 057
Endring i avsetning til garantiordning	-101 887	-20 935
Avsatt til utbytte	0	-2 015
Aktuarielle gev./tap på pensjon	-1 413 162	-173 988
Overført til annen opptjent egenkapital	19 474 807	10 160 975
Overført til Varigfondet	1 882 034	2 987 996
Overført fra egenkapitalfond	-609 501	-609 501
Sum disponeringer	**26 628 717**	**11 892 475**

Premieinntekter

NOK mill

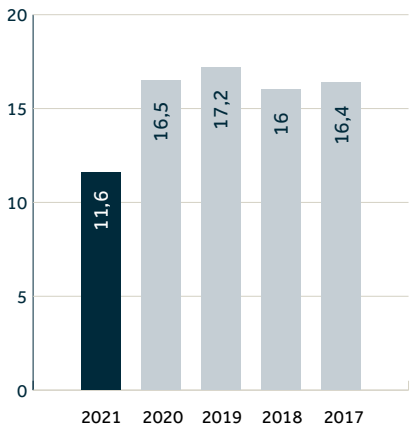

Erstatninger

NOK mill

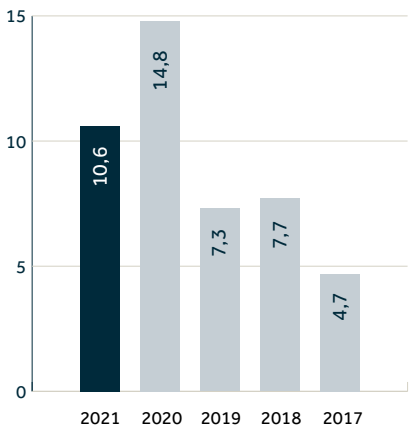

Driftskostnader

NOK mill

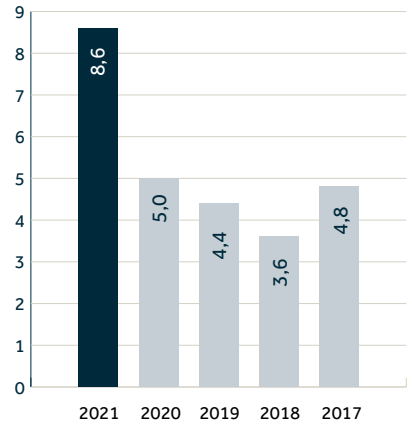

Teknisk regnskap

NOK mill

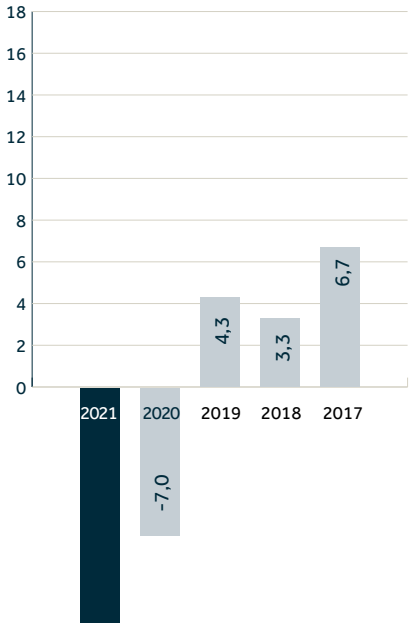

Ikke teknisk regnskap

NOK mill

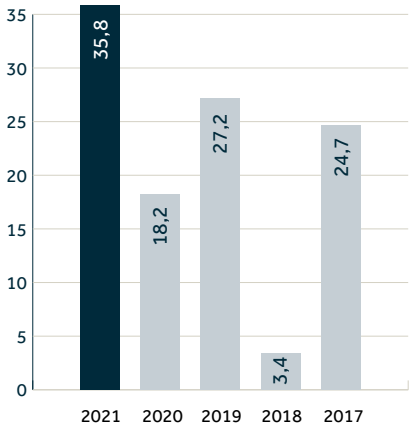

Combined ratio

%

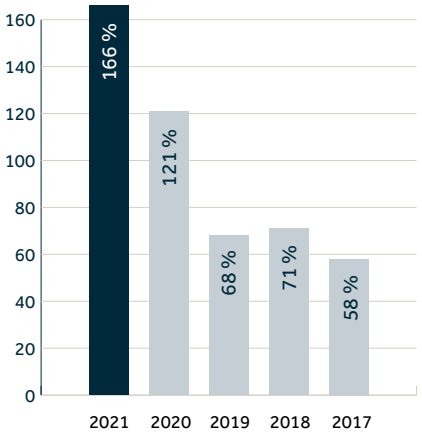

Resultat

NOK mill

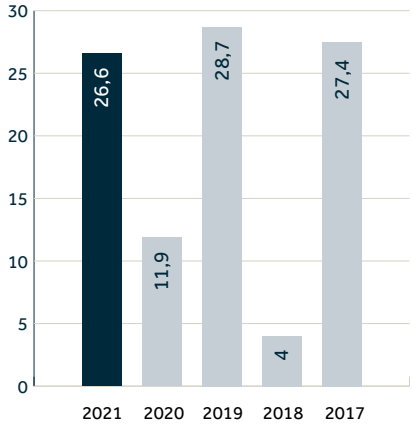

Tillitsvalgte

STYRET

Jan Helge Ekeren
leder

Dagfinn Edvardsen
nestleder

Kari Marie Engnæs

Stine Lunde Lynne

Inger Knoph Tingelstad
ansatterepresentant

VARAMEDLEMMER

1. Hans Gustav Borch

2. Johnny Gangsø

3. Jane Dahl Sogn

Hanne Thoen
ansatterepresentant

VARIGFONDET

Hilde Roen Munkelien
leder
valgt av generalforsamlingen

Kari Marie Engnæs
valgt av styret

Stine Lunde Lynne
valgt av styret

Gudbrand Tingelstad
valgt av generalforsamlingen

Jakob Ruud
fast medlem

STYRET

	På valg
Kari Marie Engnæs	2022
Dagfinn Edvardsen, nestleder	2022
Inger Knoph Tingelstad, ans.rep.	2022
Jan Helge Ekeren, leder	2022
Stine Lunde Lynne	2023

Varamedlemmer		På valg
1.	Hans Gustav Borch	2022
2.	Johnny Gangsø	2022
3.	Jane Dahl Sogn	2022
	Hanne Hellerud Thoen	2022

GENERALFORSAMLING

Gran	På valg
Kari Ballangrud	2023
Bente Sønsteby Klæstad	2023
Knut Magnus Lund	2023
Gunnar Gisleberg	2023
Anne Tingelstad Wøien	2023
Anne Berit Stastad Svartaas	2025
Gudbrand Tingelstad	2025
Mikkel Antonsen	2025
Kari Marie Engnæs, styremedlem	2025

Lunner	
Trygve Brandrud	2023
Hilde Roen Munkelien, møteleder	2023
Berit Sunnset	2023
Magne Raastad	2025
Trond Myrvang	2025
Martine Sønsteby	2025

Jevnaker	På valg
Jane Dahl Sogn	2025
Hans Gustav Borch	2025
NN – gått til annet selskap	2023

Varamedlemmer		
1.	Helge Brørby	2023
2.	Ulf Oddvar Rogneby	2023
3.	Roger Nyhus	2023
4.	Johnny Gangsø	2023
5.	Marit Moen Nordstoga	2023
6.	Henrik Brørby	

VALGKOMITEEN

	På valg
Anne Lene Buan Sollie	2024
Øistein Lindstad Heggen	2023
Anne Ballangrud	2022

Varamedlemmer		På valg
1.	Iver Olav Erstad	2022
2.	Mari Sangnæs	2022
3.	Monica Aschim Kornum	2022

REVISJON

Deloitte

Styrets årsberetning for 2021

VIRKSOMHETENS ART OG HVOR DEN DRIVES
Varig Hadeland Forsikring (VHF) er et gjensidig lokalt forsikringsselskap med konsesjon for brannskade, tingskade og naturskade i Norge. Selskapet har sitt kontor i Gran sentrum og hadde i 2021 sitt 166. driftsår.
Selskapet er eid og styrt av medlemmene. Medlem er enhver som er direkte forsikringstaker i selskapet eller har forsikringsprodukter hos vår samarbeidspartner.

Fra 2021 har VHF inngått en langsiktig strategisk samarbeidsavtale med Frende-konsernet (Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring). Samarbeidet er omfattende og innebærer bl.a. at VHF inngår som eier i Frende Holding AS og at VHF og Frende samarbeider om distribusjon av forsikringsprodukter hvor VHF er direkte forsikringsgiver for en rekke produkter og er agent for Frende for andre produkter. Det er tre Varig-selskaper som har likelydende samarbeidsavtaler med Frende. VHF og de to øvrige er Varig-selskapene, Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal gjensidig og Varig Orkla Forsikring, samarbeider tett inn mot Frende og en rekke andre samarbeidspartnere.
Varig Hadeland Forsikring har en relativt liten administrasjon og har utkontraktert tjenester som etterlevelse- og risikostyring, regnskap/lønn, IKT og aktuarfunksjonen. I tillegg har vi et nært samarbeid med Frende innen oppgjør og utvikling av forsikringsprodukter, vilkår og tegnings-retningslinjer.
Våre kunder opplever et forsikringsselskap med høy kundetilfredshet, og med kompetente forsikringsrådgivere som har et sterkt engasjement for regionen vi er en del av.
Det er tegnet forsikring for selskapets styremedlemmer, varamedlemmer, daglig leder og ledelse for rettslig erstatningsansvar for formueskade på inntil kr 10 mill.

FORTSATT DRIFT
Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2021 er satt opp under denne forutsetning.

ARBEIDSMILJØET
Det gjennomføres årlige arbeidsmiljøundersøkelser som viser at arbeids-miljøet er godt. I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. I 2021 har det totale sykefraværet vært på 1,48 % mot 0,65 % i 2020.
Det har ikke vært ulykker eller uhell knyttet til selskapets virksomhet, men koronapandemien har ført til noe mer sykefravær enn tidligere år. I tillegg har det vært behov for en mer fleksibel håndtering av sykefravær/sykenærvær gjennom året. Det knytter seg dermed noe usikkerhet til fraværsprosenter for 2021.

LIKESTILLING
Selskapet ønsker et balansert forhold mellom menn og kvinner. De 14 ansatte, herav 6 kvinner og 8 menn, utgjør til sammen 13,2 årsverk. Bedriftens styre har hatt 5 medlemmer, hvorav tre kvinner.

FORSKNING OG UTVIKLING
Alle medarbeidere inviteres til å delta aktivt for et godt arbeidsmiljø og gode rutiner i det daglige arbeidet. Medarbeiderne deltar på alt av opplæring og sertifisering som tilbys fra samarbeidspartner og fra Kan Finans. Utdanningen er dekkende for de kravene som stilles til rådgivere i bransjene privat, næringsliv og landbruk. Samtlige medarbeidere er involvert i vår strategiske utvikling og deltar aktivt i vårt arbeid med produkt- og konseptutvikling, som lokal skadeforebygger, samfunnsaktør og rådgiver.

YTRE MILJØ
Vi forurenser i svært liten grad det ytre miljø.

BÆREKRAFT
Vår rolle som skadeforebygger er et viktig bidrag til bærekraft. Å unngå skader er et vesentlig bidrag til redusert forbruk og bedre miljø. Ved å velge lokale samarbeidspartnere ved skader, holder vi transportkostnadene på et minimum.

FINANSIELLE RISIKOER
Varig Hadeland Forsikring har plassert midler i forskjellige typer fond samt enkelte plasseringer i eiendommer. Styret har vedtatt og fulgt opp retningslinjer for kapitalforvaltningen og investeringsstrategien. Midlene plasseres for avkastning på lang sikt og i tråd med kapitalforvaltningsfor-skriften fastsatt av Finansdepartementet. Administrerende direktør har i tråd med fastsatte retningslinjer, og i nært samarbeid med ekstern ekspertise forvaltet midlene. De finansielle risikoene er også grundig gjennomgått i ORSA-rapport for 2020.

RESULTAT, INVESTERINGER, FINANSIERING OG LIKVIDITET
Opptjent bruttopremie endte på kr 14,3 mill. i 2021 mot kr 20,3 mill. i 2020. Nedgangen har sammenheng med at vi i nytt samarbeid måtte selge inn samtlige tidligere kunder på nytt.
Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring viser et underskudd på kr 16,9 mill. i 2021 mot et underskudd på kr 7,0 mill. i 2020.
Underskuddet i 2021 er som budsjettert. Inntektene vil, i en overgangsfase til ny samarbeidspartner, være negative. Selskapet har økt antall ansatte for å oppnå fremtidig vekst.

Erstatningskostnadene ble på kr 10,6 mill. i 2021 mot kr 14,8 mill. i 2020. Selskapet hadde, i det tidligere samarbeidet med Gjensidige, høye skadetall i 2020 og 2019. Disse skadene representerer brorparten av skadeutbeta-lingene for året. Skaderesultater i samarbeidet med Frende er derimot gode i 2021.

Resultat av ikke-teknisk regnskap viser et overskudd på kr 36 mill. i 2021 mot et overskudd på kr 18,2 mill. i 2020.

Av totalkapitalen på kr 303 mill. kroner utgjør egenkapitalen kr 248 mill. (82 %). Selskapets finansielle stilling og likviditet er svært god.

Styret har fulgt opp inntekts- og kostnadsutviklingen gjennom året. Styret kjenner ellers ikke til forhold som er av viktighet for å bedømme selskapets stilling og resultat som ikke framgår av årsregnskapet. Styret mener at årsregnskapet gir et rettvisende bilde av Varig Hadeland Forsikring sine eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

VARIGFONDET

Varigfondet ble etablert i 2014 og hadde sin første tildeling i 2015.
Sum ramme for gavetildelinger er som følger:

2015 kr	3 mill.
2016 kr	2 mill.
2017 kr	2 mill.
2018 kr	2 mill.
2019 kr	2 mill.
2020 kr	3 mill.
2021 kr	2 mill.
Tot. kr	16 mill.

Tildelingene har de siste årene foregått i sosiale medier og lokalavis. Varigfondet har også bidratt med 70 hjertestartere og 28 livbøyer på Hadeland.

UTSIKTER FREMOVER

Slik styret vurderer det har samarbeidet med Frende et stort fremtidig økonomisk potensiale for selskapet i tillegg til å kunne utvikle VHF som et lokalt forsikringsselskap. Samarbeidet gir en sterk plattform for videre satsing. Endringen vil være krevende økonomisk for selskapet og en forventer derfor svake resultater de kommende årene. En stor del av selskapets inntekter kommer fra agenturvirksomheten og denne inntekten må bygges opp på nytt i nytt samarbeid. Vi forventer videre en tøff konkurranse om kundene og da spesielt fra vår nye konkurrent Gjensidige. Avslutningen av samarbeidet med Gjensidige er fortsatt krevende. I løpet av høsten 2021 møtte vi Gjensidige i retten på nytt. Denne gangen omhandlet saken tilbakeholdte provisjoner, avgangsvederlag, ulovlig markedsføring, brudd på god forretningsskikk og erstatning. VHF og de øvrige Varig-selskapene vant også denne rettssaken på alle punkter. VHF ble tilkjent i overkant av kr 16 mill. samt saksomkostninger. Kjennelsen er anket og saken kommer opp i Lagmannsretten høsten 2022. Tilbakeholdt provisjon ca. kr 4,8 mill. ble avsatt i fjorårets balanse. Vi opprettholder denne avsetningen for 2021. De øvrige erstatningsbeløpene vi ble tilkjent i kjennelsen legges ikke inn i balansen da saken er anket.
Planene for en nysatsing i Gjøvik, Toten og Land ble vedtatt i 2021 og arbeidet med planene resulterte i den første ansettelsen. Med satsingen i Gjøvik, Toten og Land tredobles markedsgrunnlaget for VHF. Vi anser vekstpotensialet for meget godt i dette markedet.

Forslag til resultatdisponering for året 2021

	2021	2020	2019
Årsresultat	**26 628 717**	**11 892 475**	**28 728 452**
Endring i naturskadefond	582 835	-450 057	1 358 772
Endring i avs. skadefors. selsk. gar. ordning	-101 887	-20 935	-18 830
Avsetning fond for urealiserte gevinster	5 594 589		
Anvendelse netto aktuariell gevinst/tap	-1 413 162	-173 988	-341 456
Netto avsetning utbytte		-2 015	1 992 904
Avsetning til Varigfondet	1 882 034	2 987 996	2 239 092
Overført til/fra andre fond	609 501	-609 501	
Overført fra/til annen egenkapital	19 474 807	10 160 975	23 497 970
Sum overføringer	**26 628 717**	**11 892 475**	**28 728 452**

Saldo Varigfondet e. disponeringer: kr 10 000 000

Gran 31. desember 2021

23. mars 2022

Dagfinn Edvardsen

Kari Marie Engnæs

Inger Knoph Tingelstad

Stine Lunde Lynne

Jan Helge Ekeren
styrets leder

Jakob Ruud
adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING	NOTE	2021	2020
Premieinntekter			
Opptjente bruttopremier		14 307 225	20 254 368
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-2 746 856	-3 755 452
Sum premieinntekter for egen regning	**4**	**11 560 369**	**16 498 916**
Andre forsikringsrelaterte inntekter	**8**	**1 318 225**	**10 864 035**
Brutto erstatningskostnader		-10 278 669	-24 124 696
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		-321 439	9 312 735
Sum erstatningskostnader for egen regning	**4**	**-10 600 108**	**-14 811 961**
Salgskostnader	5	-7 002 837	-3 930 810
Forsikringsrelaterte adm kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	5,6,9	-1 616 336	-1 070 075
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		**-8 619 173**	**-5 000 885**
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	7	-10 596 886	-14 580 406
Resultat av teknisk regnskap		**-16 937 572**	**-7 030 301**

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	NOTE	2021	2020
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		7 399 590	4 475 638
Netto driftsinntekt fra eiendom	11	363 383	303 117
Verdiendringer på investeringer		10 400 123	252 043
Realisert gevinst og tap på investeringer		18 487 839	14 356 049
Adm.kostnader v/investeringer, herunder rentek.		-608 514	-973 710
Sum netto inntekter fra investeringer		**36 042 421**	**18 413 138**
Andre inntekter			16 917
Andre kostnader	10	-232 310	-264 080
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		**35 810 111**	**18 165 975**
PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		**18 872 539**	**11 135 674**
Skattekostnad	**10**	**3 574 751**	**930 789**
RES. FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTN.		**22 447 290**	**12 066 463**
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		5 594 589	
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-1 884 216	-231 985
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	10	471 054	57 997
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		**4 181 427**	**-173 988**
TOTALRESULTAT		**26 628 717**	**11 892 475**

BALANSE

	NOTE	2021	2020
EIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og annen fast eiendom			
Eierbenyttet eiendom	11	2 221 833	2 228 770
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	12,14	7 000 000	7 000 000
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	12,13	191 378 533	177 997 320
Rentebærende verdipapirer	12	59 939 117	54 303 952
Utlån og fordringer	12,14	2 643 504	2 701 046
Andre finansielle eiendeler		0	678700
Sum investeringer		**263 182 987**	**244 909 789**
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger			
Gj. f. andel-brto erstatn. avsetning	12	9 388 531	12 041 807
Sum gj.f.andel av forsikringstekniske bruttoavsetn.		**9 388 531**	**12 041 807**
Fordringer			
Andre fordringer	8,12	11 519 473	6 572 245
Sum fordringer		**11 519 473**	**6 572 245**
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	11	717 888	683 435
Kasse og bank	12	8 407 049	3 990 543
Eiendeler ved skatt	10,12	6 061 427	2 047 754
Pensjonsmidler	9,12	3 018 669	2 661 395
Sum andre eiendeler		**18 205 033**	**9 383 126**
Andre forsk. bet. kostn. og opptjent ikke mottatt innt.		**624 028**	
SUM EIENDELER		**302 920 052**	**272 906 968**

	NOTE	2021	2020
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		5 594 589	
Avsetning til naturskadefond		25 061 970	24 479 135
Avsetning til garantiordingen		825 588	927 475
Annen opptjent egenkapital		188 457 926	170 144 765
Andre fond		28 000 000	27 390 499
Sum opptjent egenkapital	**15**	**247 940 073**	**222 941 874**
Brutto forsikringsforpliktelser			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	4	5 277 339	9 003 382
Brutto erstatningsavsetning	4	24 766 558	29 858 510
Sum brutto forsikringsforpliktelser		**30 043 897**	**38 861 892**
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	9	1 449 766	2 960 561
Forpliktelser ved periodeskatt	10	232 310	264 080
Forpliktelser ved utsatt skatt	10	1 509 102	1 760 619
Andre avsetninger for forpliktelser		200 000	306 701
Sum avsetninger for forpliktelser		**3 391 178**	**5 291 961**
Forpliktelser			
Andre forpliktelser		20 436 593	4 900 291
Sum forpliktelser		**20 436 593**	**4 900 291**
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		**1 108 311**	**910 951**
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		**302 920 052**	**272 906 968**

Styret i Varig Hadeland Forsikring

Gran, 23. mars 2022

Dagfinn Edvardsen

Kari Marie Engnæs

Inge Knoph Tingelstad

Stine Lunde Lynne

Jan Helge Ekeren
styrets leder

Jakob Ruud
adm. direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONTANTSSTRØMOPPSTILLING	2021	2020
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier direkte forsikring	10 364 195	19 863 348
Utbetalte gjenforsikringspremier	-3 647 926	-3 755 452
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir. forsikring	-16 498 256	-9 436 963
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser		5 983 223
Betalte driftskostnader	-5 387 461	-12 045 038
Netto finansinntekter	6 851 862	4 029 772
Betalte skatter	-703 002	-1 701 207
Utbetalt utbytte/vedtatt kundeutbytte		-5 710 800
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	**-9 020 589**	**-2 773 116**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	21 923 897	-29 502 001
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	-6 218 510	32 850 083
Netto kontantstrøm av eiendom	364 056	310 054
Netto kontantstrøm av driftsmidler	-181 059	
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler	678 700	
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	**16 567 084**	**3 658 135**
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	-3 187 532	
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	**-3 187 532**	
Netto kontantstrøm for perioden	**4 358 964**	**885 019**
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	4 358 964	885 019
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	6 691 589	5 806 570
Beholding av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	**11 050 553**	**6 691 589**
Spesifikasjon av beholding av kontanter og kontantekvivalenter		
Innskudd og kredittinstitusjoner	2 643 504	2 701 046
Kontanter og bankinnskudd *	8 407 049	3 990 543
Sum kontanter og kontantekvivalenter	**11 050 553**	**6 691 589**
** Herav bundet på skattetrekkskonto*	*801 749*	*448 721*

EGENKAPITALENDRING

KRONER	Fond for urealiserte gevinster	Natur-skadefond	Garanti-ordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelses-basert pen-sjonsforpl./ eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
1.1.-31.12.2020							
Resultat før andre inntekter og kostnader		-450 057	-20 935			12 537 455	12 066 463
Andre inntekter og kostnader							
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet							
Estimatendringer knyttet til ytelses-baserte pensjonsordninger					-231 985		-231 985
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet					57 997		57 997
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet					**-173 988**		**-173 988**
Totalresultat		**-450 057**	**-20 935**		**-173 988**	**12 537 455**	**11 892 475**
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning						251 517	251 517
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte						2 015	2 015
Til / fra andre fond				-609 501		-2 378 495	-2 987 996
Egenkapital 31.12.2020		**24 479 135**	**927 475**	**27 390 499**	**-9 474 616**	**179 619 381**	**222 941 874**
1.1.-31.12.2021							
Resultat før andre inntekter og kostnader		582 835	-101 887			21 966 342	22 447 290
Andre inntekter og kostnader							
Urealisert verdiendring Frende Holding AS	5 594 589						5 594 589
Estimatendringer knyttet til ytelses-baserte pensjonsordninger					-1 884 216		-1 884 216
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet					471 054		471 054
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	**5 594 589**				**-1 413 162**		**4 181 427**
Sum andre inntekter og kostnader	**5 594 589**				**-1 413 162**		**4 181 427**
Totalresultat	**5 594 589**	**582 835**	**-101 887**		**-1 413 162**	**21 966 342**	**26 628 717**
Reklassifisering utsatt skatt av sikkerhetsavsetning						251 517	251 517
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte							
Til / fra andre fond				609 501		-2 491 536	-1 882 035
Egenkapital 31.12.2021	**5 594 589**	**25 061 970**	**825 588**	**28 000 000**	**-10 887 778**	**199 345 704**	**247 940 073**

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet for 2021 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjent IFRS'er og tilhørende fortolkningsresultater.

Standarder og fortolkninger ikke tatt i bruk

Det foreligger regnskapsstandarder og fortolkninger med utsatt implementering som ikke er blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for foretaket er angitt nedenfor. Foretaket planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014)
IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioden som begynner på eller etter 1.januar 2018. Se avsnittet nedenfor om utsatt implementering. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell i stedet for en inntrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinstrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garantikontrakter og leasingfordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kredittap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt betydelig, skal avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig, skal avsetningen tilsvare forventet kredittap over eiendelens levetid. Denne todelte metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)
Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet muligheten til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1. januar 2023. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Varig Hadeland Forsikring er et forsikringsforetak og har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)
IFRS 17 Forsikringskontrakter etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter vil bli innregnet til en risikojustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer pluss et beløp som representerer uopptjent resultat i gruppen av kontrakter (kontraktsmessig servicemargin). Hvis en gruppe av kontrakter er eller blir tapsgivende, vil tapet innregnes umiddelbart. Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller kostnader vil bli presentert separat i resultatoppstillingen. Standarden forventes å påvirke foretakets regnskap gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader. IASB har besluttet å utsette ikrafttredelsesdatoen til IFRS 17 til rapporteringsperioder som begynner 1. januar 2023 eller senere.

Øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser vil ikke ha vesentlig effekt basert på våre foreløpige vurderinger med den virksomheten foretaket har per i dag.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Innregning av inntekter og kostnader

Premieinntekter mv.
Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp foretaket har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periodeslutt foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader
Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger redusert med gjenforsikringsandel, i tillegg til endring i brutto erstatningsavsetning, også redusert med gjenforsikringsandel. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader
Forsikringsrelatert driftskostnader består av forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkludert provisjoner for mottatt gjenforsikring og salgskostnader.

Netto inntekter fra investeringer
Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metode.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Materielle eiendeler

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

Innregning og måling
Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkeltdeler har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Varig Hadeland Forsikring i utøvelse av sin virksomhet.

Etterfølgende utgifter
Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte foretaket, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Hvis den etterfølgende utgiften er påløpt for å erstatte en del av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr, aktiveres kostnaden og balanseført verdi av det som erstattes fraregnes. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivninger
Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter, fritidshus og hytter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for inneværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 10-50 år
- anlegg og utstyr: 3-10 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Forsikringstekniske avsetninger

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie
Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning
Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatnings-utbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetning-ene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen.

Diskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres som hovedregel ikke.
Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest
Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med foretakets forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret foretaket har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporterings-tidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatnings-avsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:
- til virkelig verdi over resultatet
- tilgjengelig for salg
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer
- finansielle derivater
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Innregning og fraregning
Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når foretaket blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Normalt vil førstegangsinnregning tilsvare transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Til virkelig verdi over resultatet
Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser.
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og rentebærende verdipapirer.

Tilgjengelig for salg
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som ved førstegangsinnregning har blitt plassert i denne kategorien, eller som ikke har blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre resultatkomponenter, med unntak av tap ved verditall, som innregnes i resultatet.
Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Investeringer som holdes til forfall
Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger i tillegg til en fast forfallsdato, som en virksomhet har intensjoner om og evne til å holde til forfall med unntak av

- de som virksomheten har klassifisert som til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning
- de som tilfredsstiller definisjonen på utlån og fordringer

Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.
I kategorien investeringer som holdes til forfall inngår klassen obligasjoner som holdes til forfall. Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Utlån og fordringer
Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien utlån og fordringer inngår klassene utlån, fordringer i forbindelse med direkte forretninger og gjenforsikringer, andre fordringer, kontanter og kontantekvivalenter og obligasjoner klassifisert som lån eller fordringer.

Finansielle derivater
Finansielle derivater benyttes i styringen av aksje-, rente- og valuta-eksponeringen for å oppnå ønsket risiko og avkastning. Instrumentene benyttes både til handelsformål og for å sikre andre balanseposter. All handel av finansielle derivater foregår innenfor strengt definerte rammer.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Etter førstegangsinnregning måles derivatene til virkelig verdi og endringer i verdien innregnes i resultatet.

I kategorien finansielle derivater inngår klassene finansielle derivater målt til virkelig verdi over resultatet. Varig Hadeland Forsikring har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost
Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår ansvarlig lån, rentebærende forpliktelser, andre finansielle forpliktelser og forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring.

Definisjon av virkelig verdi
Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettingsmetoder.
For ytterligere beskrivelse av virkelig verdi, se note 12.

Definisjon av amortisert kost
Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall på finansielle eiendeler

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall
For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikker grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Tilgjengelig for salg
For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg foretas en vurdering av hvorvidt eiendelene er utsatt for tap ved verdifall hvert kvartal. Dersom en reduksjon i virkelig verdi av en eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg, sammenlignet med anskaffelseskost, er vesentlig eller har vart mer enn ni måneder, blir akkumulerte tap ved verdifall, målt til forskjellen mellom anskaffelseskost og nåværende virkelig verdi, fratrukket tap ved verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har blitt innregnet i resultatet, fjernet fra egenkapitalen og innregnet i resultatet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt fraregnet.

Tap ved verdifall som er innregnet i resultatet reverseres ikke i resultatet, men i andre resultatkomponenter.

Utbytte

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når foretaket har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Avgitt utbytte innregnes som en forpliktelse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Dette innebærer at utbytte fraregnes i egenkapitalen i det regnskapsåret det avsettes for.

Avsetninger/Restrukturering

Avsetninger innregnes når foretaket har en lovmessig eller underforstått plikt som et resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at dette vil medføre en utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliktelsen, og forpliktelsen kan måles pålitelig.

Betingede eiendeler opplyses om i note dersom en tilførsel av økonomiske fordeler er sannsynlig. En betinget forpliktelse opplyses om i note med mindre det er lite sannsynlig at den medfører en utgående kapitalstrøm.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om foretakets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker foretakets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke foretakets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoneringstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppgjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Skatt

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt
Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt
Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinnregning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning
Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

Transaksjoner med samarbeidende selskaper
Varig Hadeland Forsikring opererer som agent på vegne av Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Frende Skadeforsikring AS yter Varig Hadeland Forsikring ved å drifte brann- og kombinertforretningen, betales en godtgjørelse til Frende Skadeforsikring AS. Avtalene med Frende Skadeforsikring AS løper i fem år fra 01.01.21 for deretter å bli rullerende årlig fornyet.

2. BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimatene og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimatene og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales de regnskapsprinsippene som benyttes av Varig Hadeland Forsikring, hvor vurderinger, estimater og forutsetninger kan avvike vesentlig fra de faktiske resultatene.

Forsikringstekniske avsetninger

Bruk av estimater ved beregning av forsikringstekniske avsetninger gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet eller skaden er meldt og deretter utbetalt eller oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Brannkassen har kun forsikringsprodukter i den korthalede gruppen.

3. RISIKO OG KAPITALSTYRING

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Varig Hadeland Forsikring. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Varig Hadeland Forsikring er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Foretaket sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor foretakets kunder, mens finansrisikoen er relatert til foretakets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til foretakets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til foretaket sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å forebygge og avdekke etterlevelsesrisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instrukser.

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnlaget for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringsselskap. Varig Hadeland Forsikring mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontrakters natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Varig Hadeland Forsikring tilbyr kombinerte forsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i Norge. Varig Hadeland Forsikring er selv ansvarlig for de kombinertskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadenes størrelse er det kjøpt reassuransebeskyttelse hos Frende Skadeforsikring AS, i samarbeid med Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal Gjensidig.

For 2021 er egenregningen 5 000 000 kroner; dvs at kun skader opp til denne grensen belaster Varig Hadeland Forsikrings regnskap. Reassuranseprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassuranse og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringsselskaper administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Varig Hadeland Forsikring eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av medlemmene, et eget reassuranseprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemsselskapene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse
Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løsøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Varig Hadeland Forsikring håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeforsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger
Beregning av forsikringstekniske avsetninger for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid væreelementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeforsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/- 1-prosentpoeng)

	2021	2020
Brannforsikring	225 446	415 977
Naturskadeforsikring	36 001	50 824
Totalt	**261 447**	**466 801**

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og foretaket er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikringsselskap må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Foretakets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon, samt sørge for at foretakets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte. Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til foretakets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene. Kapitalsituasjon for foretaket rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For foretaket er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Foretaket har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav
Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for foretaket er 96,3 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 244,8 millioner kroner. Dette gir en solvensmargin på 254 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på foretakets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Tabell 1 – Regulatorisk solvenskapitalkrav (SCR)

Beløp i hele tusen	**2021**	**2020**
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	244 756	223 058
Solvenskapitalkrav (SCR)	96 276	80 875
Overskuddskapital	**148 480**	**142 183**
Solvensmargin etter Solvency II	254 %	276 %

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital.
I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.
Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 – Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

Beløp i hele tusen	**2021**	**2020**
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	43 324	36 394
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	24 069	20 219
Absolutt minstekapitalkrav (EUR 2,5 mill.)	24 374	27 735
Minstekapitalkrav (MCR)	**24 374**	**27 735**
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	**922 %**	**736 %**

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Foretaket har i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet. Av samlet tellende kapital kommer 219,9 millioner kroner fra kapitalgruppe 1.
Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Tabell 3 – Tellende kapital til å møte kravet til kapital

Beløp i hele tusen	**2021**	**2020**
Basiskapital:		
- Kapitalgruppe 1	219 895	198 579
- Kapitalgruppe 2	24 680	24 479
- Kapitalgruppe 3	180	
Sum basiskapital	**244 756**	**223 058**
Supplerende kapital		
Total tellende ansvarlig kapital SCR	**244 756**	**223 058**
- Kapitalgruppe 2 for Solvency II formål	19 986	18 932
Total tellende ansvarlig kapital MCR	**224 770**	**204 126**

De viktigste forskjellene mellom verdivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null under Solvens II
- Hold-til-forfall-obligasjoner er vurdert til virkelig verdi under Solvens II, mens amortisert kost brukes for regnskapsformål
- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundefordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verdivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for foretaket i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper

Tabell 4 – Forsikringstekniske avsetninger

Beløp i hele tusen	**Regnskap**	**Solvens II**	**Forskjell**
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	24 767	23 922	-844
Premieavsetning for skadeforsikringer	5 277	3 231	-2 046
Risikomargin		1 575	1 575
Sum forsikringstekniske avsetninger	**30 044**	**28 729**	**-1 315**

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatnings-avsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for kontraktene foretaket er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til

Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkravet er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder. Markedsrisiko er den største risikoen for Varig Hadeland Forsikring. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko), samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntreffe på samme tid.

Tabell 5 – Regulatorisk solvenskapitalkrav

Beløp i hele tusen	**2021**	**2020**
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	20 055	13 189
Kapitalkrav for markedsrisiko	87 825	74 507
Kapitalkrav for motpartsrisiko	1 778	2 887
Diversifisering	-14 196	-10 767
Basis solvenskapitalkrav	**95 462**	**79 815**
Operasjonell risiko	815	1 059
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	**96 276**	**80 875**

Regulatorisk usikkerhet relatert til Solvens II
Det er fortsatt noe usikkerhet knyttet til hvordan garantiavsetningen skal behandles i Solvens II. Finanstilsynet argumenterer for at garantiavsetningen skal behandles som en forpliktelse under Solvens II. Foretaket er av den oppfatning at særnorske avsetninger som faktisk er et egenkapitalelement, bør behandles som solvenskapital. Foretaket vil fortsette å arbeide for et regelverk i tråd med dette. Inntil en endelig avklaring foreligger er garanti-avsetningen behandlet som forpliktelse under Solvens II.

4. PREMIEINNTEKTER OG ERSTATNINGSKOSTNADER MV. I SKADEFORSIKRING

	Brannforretning Norge	**Naturforretning Norge**	**Sum Norge**
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	9 784 963	579 232	10 364 195
Gjenforsikringsandel	-2 332 992	-413 865	-2 746 857
For egen regning	**7 451 971**	**165 367**	**7 617 338**
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	12 968 873	1 338 353	14 307 226
Gjenforsikringsandel	-2 332 992	-413 865	-2 746 857
For egen regning	**10 635 881**	**924 488**	**11 560 369**
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-9 937 015	-341 654	-10 278 669
Gjenforsikringsandel	-321 439		-321 439
For egen regning	**-10 258 454**	**-341 654**	**-10 600 108**
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Inntruffet i år brutto	5 921 688	-420 479	5 501 209
Inntruffet tidligere år brutto	-15 858 703	78 825	-15 779 878
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	**4 933 862**	**343 477**	**5 277 339**
Brutto erstatningsavsetning	**22 883 664**	**1 882 894**	**24 766 558**

5. KOSTNADER

	2021	2020
Forsikringsrelaterte adm. kostnader		
Avskrivninger og verdiendringer	146 606	128 500
Lønns- og personalkostnader	11 423 080	12 322 300
Honorarer tillitsvalgte	780 800	663 200
IKT-kostnader	288 953	832 709
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	280 750	206 375
Andre kostnader	6 295 870	5 417 913
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-10 596 886	-14 580 406
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-7 002 837	-2 500 048
Øvrige salgskostnader	0	-1 420 467
Sum	**1 616 336**	**1 070 075**
Salgskostnader		
Lønns- og personalkostnader	7 002 837	2 500 048
Provisjon	0	10 295
Øvrige salgskostnader	0	1 420 467
Sum	**7 002 837**	**3 930 810**

6. LØNN OG GODTGJØRELSE

	2021	2020
Lønns- og personalkostnader		
Lønn	8 146 660	7 473 378
Arbeidsgiveravgift	1 942 453	2 180 688
Pensjonskostnader - innskuddsbasert pensjonsordning	455 687	335 718
Pensjonskostnader - avtalefestet pensjon (AFP)	146 621	109 152
Pensjonskostnader - ytelsesbasertbasert pensjonsordning	327 590	1 753 052
Andre personalkostnader	404 069	470 311
Sum lønns- og personalkostnader	**11 423 080**	**12 322 300**
Gjennomsnittlig antall årsverk	11,2	11,2
Lønn/godtgjørelse til		
- Daglig leder	1 788 544	1 794 315
- Årets pensjonsopptjening daglig leder	196 812	196 090
Honorar styret		
Jan Helge Ekeren	185 000	184 000
Dagfinn Edvardsen	85 000	82 800
Kari Marie Engnæs	85 000	82 800
Heidi Horn Mossing	40 000	82 800
Inger Knoph Tingelstad	85 000	82 800
Stine Lunde Lynne	50 600	2 800
Hans Gustav Borch		5 600
Hanne Thoen	2 800	5 600
Johnny Gangsø	3 000	
	536 400	**529 200**

Honorar tildelingskomite Varigfondet		
Hilde Roen Munkelien	36 400	15 400
Kari Marie Engnæs	11 200	11 200
Gudbrand Tingelstad	11 200	11 200
Heidi Horn Mossing	11 200	11 200
Sum	**70 000**	**49 000**
Honorar valgkomite	67 000	34 600
Honorar Generalforsamling	107 400	50 400
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse		
Revisjon	182 000	140 000
Revisjon - rådgivning skatt	36 250	50 720
Rådgivning - annen rådgivning	62 500	68 155
Periodisering		-52 500
Sum	**280 750**	**206 375**

7. ANDRE FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER

	2021	2020
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	10 596 886	14 580 406
Utbetalt garantiordningen		
Sum andre forsikringsrelaterte driftskostnader	**10 596 886**	**14 580 406**

8. TRANSAKSJONER MELLOM VARIG HADELAND FORSIKRING OG FRENDE SKADEFORSIKRING AS

Til gode hos andre forsikringsselskaper
Etter at det ble klart at samarbeidsavtalen med Gjensidige ikke ble fornyet fra 01.01.21, endret Gjensidige metoden for avregning av provisjoner i midten av 2020 og har holdt tilbake provisjoner med ca. kr 4,8 mill. Vi har bestridt denne endringen i metode for avregning og har tatt ut stevning mot Gjensidige. Saken var for retten i andre halvår 2021 og Varig Hadeland Forsikring fikk medhold. Gjensidige har anket saken og anken vil bli behandlet i november 2022. Vi mener at endringen i provisjonsavregning strider mot samarbeidsavtalen vi har hatt med Gjensidige og har inntektsført ikke utbetalte provisjoner. Krav på provisjoner er inkludert i andre fordringer i balansen.

Andre forsikringsrelaterte inntekter (provisjoner)
Vi mottar provisjon for salg av forsikringer fra Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS.

	2021	2020
Mottatt provisjon fra Frende	986 790	
Mottatt provisjon fra Gjensidige	177 547	10 855 285
Mottatt provisjon fra andre	153 888	8 750
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	**1 318 225**	**10 864 035**

Administrasjonskostnader
Frende Skadeforsikring ASA yter tjenester knyttet til brannforretningen. I 2020 var det Gjensidige Forsikring ASA som leverte denne tjenesten. I resultatregnskapet inngår kostnaden i Forsikringsrelaterte adm.kostnader.

	2021	2020
Kostnader brannforretningen	553 829	1 328 788

9. PENSJON

Varig Hadeland Forsikring er forpliktet til å ha en tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjeneste-pensjon. Foretakets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

Varig Hadeland Forsikring har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor foretaket betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd. Satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnepensjon etter nærmere bestemte regler.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen
Alderspensjon sammen med ytelser fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktsmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelser. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnepensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Varig Hadeland Forsikring pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektiv-avtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Aktuarielle forutsetninger
Fastsatte aktuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen. Lønnsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er satt til 3,0 prosent (2,65), og er justert for alder basert på avtagende lønnskurve.

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonterings-kurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjeldent tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer. Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved bruk av samme metode som er lagt til grunn i den aktuarielle beregningen av pensjonsforpliktelsen i balansen.

Risiko
Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Varig Hadeland Forsikring er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Storebrand som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko.

Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Pensjonsmidlene er høyere enn de beregnede pensjonsforpliktelsene. Imidlertid er bruken av pensjonsmidlene til å betale fremtidige premier begrenset, og det forventes at deler av overfinansieringen vil bli brukt til å øke pensjonsutbetalingene. En økning i forpliktelsene (som for eksempel som følge av rentefritak) vil bli delvis motvirket av en reduksjon i overfinansieringen. Renteoppgang leder til et fall i forpliktelsene som isolert sett kan lede til en økt overfinansiering. Risikofaktorene under må således ses i lys av overfinansieringen.

Renterisiko
Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på ca 3,6 år. Porteføljeverdien vil falle med cirka 4,7 prosent ved et parallelt skift i rentekurven på pluss ett prosentpoeng.

Pensjonsforpliktelsen vil stige med 12,6 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på minus et prosentpoeng. Verdien vil falle med 10,6 prosent ved en renteøkning på ett prosentpoeng.

Kredittrisiko
Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Dersom kredittrisiko på global basis økte med en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) ville det lede til et fall på cirka 9 prosent i obligasjonsporteføljen.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Levetid og uførhet
Levetidsforutsetningene er basert på tabellen K2013BE som rapportert av FNO (Finans Norge) AS.
Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Selskapets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer, vil pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at selskapet får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling
De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom selskapets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Selskapet styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng høyere vil det føre til 9,9 prosent økning av forpliktelsen. Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng lavere faller forpliktelsen med 6,6 prosent. Dersom G øker med ett prosentpoeng faller forpliktelsen med 3,7 prosent.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler
Pensjonsmidlene må tilfredsstille visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil selskapet måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også selskapet få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I Storebrand måles risiko basert på krav fastsatt av Finanstilsynet i form av stresstester. Disse testene skal reflektere 99,5 prosent «value at risk». Pensjonskassen har en bufferkapitalutnyttelse på cirka 75 prosent, noe som tilsier at det ikke er krav om å tilføre pensjonsmidler for å bedre pensjonskassens soliditet.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Varig Hadeland Forsikring er som medlem i FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte.
AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere.

Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Foretaket innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av foretaket. En fordelingsnøkkel basert på foretakets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

	Sikret 2021	Usikret 2021	Sum 2021	Sikret 2020	Usikret 2020	Sum 2020
Antall aktive medlemmer	4	1	**5**	4	1	**5**
Antall pensjonister	12	6	**18**	12	7	**19**
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Pr. 01.01	20 751 789	1 037 685	**21 789 474**	20 199 659	974 346	**21 174 005**
Korreksjon av åpningsbalansen						
Årets pensjonsopptjening	269 086	48 310	**317 396**	227 353	50 830	**278 183**
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	37 941	6 812	**44 753**	32 057	7 167	**39 224**
Rentekostnad	334 979	17 249	**352 228**	430 953	21 426	**452 379**
Aktuarielle gevinster og tap	1 082 198	351 440	**1 433 639**	2 387 612	-4 335	**2 383 277**
Utbetalte ytelser	-1 399 075	-9 850	**-1 408 925**	-1 399 075	-10 298	**-1 409 373**
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-344 036	-1 881	**-345 917**	-120 844	-1 452	**-122 296**
Virkning av den øvre grense for eiendelen				-1 005 925		**-1 005 925**
Pr. 31.12	**20 732 883**	**1 449 764**	**22 182 647**	**20 751 789**	**1 037 685**	**21 789 474**
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	20 732 883	1 449 764	**22 182 647**	20 751 789	1 037 685	**21 789 474**
Avsetning engangskostnad flytting pensjon					1 922 876	**1 922 876**
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-23 751 552		**-23 751 552**	-23 413 182		**-23 413 182**
Netto pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	**-3 018 669**	**1 449 764**	**-1 568 905**	**-2 661 394**	**2 960 561**	**299 167**
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Pr. 01.01	23 413 183		23 413 183	22 332 225		22 332 225
Renteinntekt	386 787		386 787	491 799		491 799
Avkastning ut over renteinntekt	-450 578		**-450 578**	1 131 184		**1 131 184**
Bidrag fra arbeidsgiver	2 145 271	1 881	**2 147 152**	977 894	1 452	**979 346**
Utbetalte ytelser	-1 399 075		**-1 399 075**	-1 399 075		**-1 399 075**
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-344 036	-1 881	**-345 917**	-120 844	-1 452	**-122 296**
Pr. 31.12	**23 751 552**		**23 751 552**	**23 413 183**		**23 413 183**
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	269 086	48 310	**317 396**	227 353	50 830	**278 183**
Rentekostnad	334 979	17 249	**352 228**	430 953	21 426	**452 379**
Renteinntekt	-386 787		**-386 787**	-491 799		**-491 799**
Arbeidsgiveravgift	37 941	6 812	**44 753**	32 057	7 167	**39 224**
Pensjonskostnad	**255 220**	**72 370**	**327 590**	**198 563**	**79 424**	**277 987**
Kostnader er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon for mottatt gjenforsikring og salgskostnader	**255 220**	**72 370**	**327 590**	**198 563**	**79 424**	**277 987**

	Sum 2021	Sum 2020
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/ -eiendel innregnet i andre inntekter og kostnader		
Akkumulert beløp pr. 01.01.	12 632 829	12 400 844
Avkastningen på pensjonsmidler	450 578	-1 131 184
Endringer i demografiske forutsetninger	1 028 440	691 663
Endringer i økonomiske forutsetninger	405 199	1 677 431
Virkningen av den øvre grensen for eiendelen		-1 005 925
Akkumulert beløp pr. 31.12.	**14 517 045**	**12 632 829**
Aktuarielle forutsetninger		
Diskonteringsrente	1,98 %	1,67 %
Lønnsregulering	3,00 %	2,65 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp	3,00 %	2,77 %
Pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %
Øvrige spesifikasjoner		
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen	455 687	335 718
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO	146 621	109 152
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år	146 768	109 261
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år	2 209 629	1 047 750

Endring i pensjonsforpliktelse	**2021**	**2020**
Prosent		
Sensitivitet		
10 % økt dødelighet	-6,90 %	-4,50 %
10 % redusert dødelighet	0,40 %	3,30 %
+ 1 %-poeng diskonteringsrente	-11,90 %	-10,20 %
- 1 %-poeng diskonteringsrente	14,10 %	13,90 %
+ 1 %-poeng lønnsjustering	6,60 %	5,40 %
- 1 %-poeng lønnsjustering	-8,50 %	-3,90 %
+ 1 %-poeng G-regulering	-5,90 %	-1,80 %
- 1 %-poeng G-regulering	1,30 %	2,10 %
+ 1 %-poeng pensjonsregulering	8,90 %	11,10 %
- 1 %-poeng pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %

10. SKATT

	2021	2020
Midlertidige forskjeller		
Driftsmidler	-5 259 650	-5 455 735
Pensjonsforpliktelse/-midler	1 568 903	-299 166
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	**-3 690 747**	**-5 754 901**
Estimatavvik pensjonsforpliktelse mot egenkapitalen		
Sum midlertidige forskjeller over resultatet	**-3 690 747**	**-5 754 901**
Aksjer, andeler, obligasjoner og øvrige verdipapirer	-1 175 191	331 605
Fremførbart underskudd	-19 379 770	-2 767 719
Netto midlertidige forskjeller	**-24 245 708**	**-8 191 015**
Utsatt skattefordel	**6 061 427**	**2 047 754**
Utsatt skatt knyttett til avvikling av sikkerhetsavsetning		
Reklassifisering av sikkerhetsavsetning fra 01.01.2016. Inntektsføres 1/10 pr. år	6 036 408	7 042 476
Utsatt skatt	**-1 509 102**	**-1 760 619**
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) direkte mot egenkapitalen	722 571	309 514
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) over resultatet	3 542 619	941 333
Endring balanseført utsatt skatt/utsatt skattefordel	**4 265 190**	**1 250 847**
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	18 872 539	11 135 674
Estimatavvik pensjonsforpliktelser	-1 884 216	-231 985
Regnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer	-17 564 388	-13 699 274
Netto verdiendring finansielle omløpsmidler	-10 400 123	-252 043
Aksjeutbytte og avkastning etter fritaksmetoden	-5 201 460	-2 493 525
Tilbakeføring 3 % av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	156 044	74 806
Inntektsføring 10 % av sikkerhetsavsetning	1 006 068	1 006 068
Skatt av formue	232 310	264 080
Andre permanente forskjeller	235 328	231 044
Endring i midlertidige forskjeller	-2 064 153	1 197 436
Endring fremførbart underskudd	16 612 051	2 767 719
Skattepliktig inntekt	**0**	**0**
Spesifikasjon av betalbar skatt		
Betalbar skatt av inntekt		
Betalbar skatt av formue	232 310	264 080
Betalbar skatt i balansen	**232 310**	**264 080**
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar skatt av inntekt		
Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel	-3 542 619	-941 333
Korreksjon tidligere år	-32 132	10 544
Skattekostnad i regnskapet	**-3 574 751**	**-930 789**
Klassifisering av formuesskatt		
Formuesskatt er fra 2020 klassifisert som andre kostnader	232 310	264 080
Avstemming av skattekostnad		
Skattekostnad i regnskapet	-3 574 751	-930 789
Skatt av resultat før skattekostnad	4 718 135	2 783 919
Forsk. mellom årets skattekostn.og 25 % av res.før skatt	**-8 292 886**	**-3 714 708**
Forklaring på hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25 % av resultatet før skatt		
Skatt av midlertidige forskjeller verdipapirer	-376 699	82 901
Skatt av permanente forskjeller	-7 884 055	-3 717 211
Korreksjon tidligere år	-32 132	10 544
Sum differanse	**-8 292 886**	**-3 623 766**

11. EIERBENYTTET EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

	Eierbenyttet eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.20	9 914 118	1 390 948
Tilgang i året		
Utrangert		
Avgang i året		
Anskaffelseskost pr. 31.12.19	**9 914 118**	**1 390 948**
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.20	-7 678 411	-579 013
Årets ordinære avskrivninger	-6 937	-128 500
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden		
Tilbakeført utrangert		
Avgang ordinære avskrivninger		
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.20	**-7 685 348**	**-707 513**
Bokført verdi 31.12.20	**2 228 770**	**683 435**
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	33 år	5-7 år

	Eierbenyttet eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.21	9 914 118	1 390 948
Tilgang i året		181 059
Utrangert		
Avgang i året		
Anskaffelseskost pr.31.12.21	**9 914 118**	**1 572 007**
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.21	-7 685 348	-707 513
Årets ordinære avskrivninger	-6 937	-146 606
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden		
Tilbakeført utrangert		
Avgang ordinære avskrivninger		
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.21	**-7 692 285**	**-854 119**
Bokført verdi 31.12.21	**2 221 833**	**717 888**
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utnyttbar levetid (år)	33 år	5-7 år

	2021	2020
Markedsverdi av tomter og eierbenyttede eiendommer (skjønn)	12 000 000	11 600 000
Balanseført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	2 221 833	2 228 770
Merverdi utover balanseført verdi	**9 778 167**	**9 371 230**

12. FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Virkelig verdi
Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder
Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:
- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata
Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:
- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonsprisingsmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt å bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata
Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:
- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontant-strømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av den/de verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartals-rapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.
- Varig Hadeland Forsikring egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre
Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt over-holdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler, samt rentebærende verdipapirer som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

	Balanseført verdi 31.12.2021	Virkelig verdi 31.12.2021	Balanse-ført verdi 31.12.2020	Virkelig verdi 31.12.2020
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	191 378 533	191 378 533	177 997 320	177 997 320
Rentebærende verdipapirer	59 939 117	59 939 117	54 303 952	54 303 952
Utlån og fordringer				
Utlån	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	20 908 004	20 908 004	18 614 052	18 614 052
Andre fordringer	9 080 096	9 080 096	5 387 849	5 387 849
Kontanter og bankinnskudd	11 050 553	11 050 553	6 691 589	6 691 589
Sum finansielle eiendeler	**299 356 303**	**299 356 303**	**269 994 762**	**269 994 762**
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån				
Andre forpliktelser	24 936 082	24 936 082	11 103 202	11 103 202
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring				
Forpliktelser innen konsernet				
Sum finansielle forpliktelser	**24 936 082**	**24 936 082**	**11 103 202**	**11 103 202**

Verdsettelseshierarki 2021	**Nivå 1** Kvoterte priser i aktive markeder	**Nivå 2** Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	**Nivå 3** Verdsett. teknikk basert på ikke obs. markedsdata	**SUM**
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	108 619 960		82 758 573	**191 378 533**
Rentebærende verdipapirer		59 939 117	-	**59 939 117**
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Utlån		7 000 000		**7 000 000**

Verdsettelseshierarki 2020	**Nivå 1** Kvoterte priser i aktive markeder	**Nivå 2** Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	**Nivå 3** Verdsett. teknikk basert på ikke obs. markedsdata	**SUM**
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	107 954 134		70 043 186	**177 997 320**
Rentebærende verdipapirer		54 303 952		**54 303 952**
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Utlån		7 000 000		**7 000 000**

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2021

	Aksjer og andeler	Rentebærende verdipapirer	Sum
Pr. 1.1.2021	70 043 186	-	70 043 186
Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	13 285 637	-	13 285 637
Kjøp	6 020 000	-	6 020 000
Salg	(6 590 250)	-	(6 590 250)
Oppgjør	-	-	-
Overføring til/fra nivå 3	-	-	-
Pr. 31.12.2021	**82 758 573**	**-**	**82 758 573**
Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2020	10 065 119	-	10 065 119

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 2020

	Aksjer og andeler	Rentebærende verdipapirer	Sum
Pr. 1.1.2020	32 305 836	-	37 305 836
Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	1 270 151	-	1 270 151
Kjøp	33 421 424	-	33 421 424
Salg	(1 954 225)	-	(1 954 225)
Oppgjør	-	-	-
Overføring til/fra nivå 3	-	-	-
Pr. 31.12.2020	**70 043 186**	**-**	**70 043 186**
Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2019	1 270 151	-	1 270 151

13. AKSJER OG ANDELER

Norske aksjer	**Markedsverdi**
HAPRO AS	50 000
Landbrukets Fagråd Hadeland Ba	15
Hadelandshagen AS	100 000
HB Handelseiendom AS	151 804
Holma Næringsbygg AS	31 410
Karihaugveien AS	6 794 850
DNB Private Equity I ASA	1 020 883
Bryggerikvartalet AS	13 772 400
Inkognitogaten 33 A AS	8 096 746
Ramsalt Hotell Holding AS	3 455 100
Bileiendom Holding AS	3 992 000
IF Eiendomsfond AS	8 093 031
Pareto Private Equity II AS (A)	105 834
Frende Holding AS	37 094 499
Sum norske aksjer	**82 758 573**

Norske aksjefond	**Markedsverdi**
Alfred Berg Aktiv	17 985 426
Actic Norwegian Value Creation	17 821 757
Sum norske aksjefond	**35 807 183**

Utenlandske aksjefond	**Markedsverdi**
Egerton Capital Equity Fund I NOK hedged	5 092 215
Ako Global Long Only UCITS Fund CF1 NOK	4 127 145
SGA Global Growth Fund NOK H	3 514 707
RBC Vision Global Horizon Equity Fund NOK H	3 406 922
T. Rowe Price Global Focused Growth NOK	3 384 447
Veritas Global Focus Fund NOK E	3 163 610
Egerton Capital Equity Fund I NOK	8 495 371
Veritas Global Focus Fund USD C	7 179 630
T. Rowe Price Global Focused Growth Responsible	7 111 689
Ako Global Long Only UCITS Fund DF1 USD	7 110 223
Fundsmith Equity Fund	6 869 389
RBC Vision Global Horizon Equity Fund USD	6 833 612
SGA Global Growth Fund USD D	6 523 817
Sum utenlandske aksjefond	**72 812 777**
Sum aksjer og andeler	**191 378 533**

14. UTLÅN OG FORDRINGER

	2021	2020
Utlån og fordringer som måles til amortisert kost		
Ansvarlig lån	7 000 000	7 000 000
Sum utlån og fordringer som måles til amortisert kost	**7 000 000**	**7 000 000**

	2021	2020
Utlån og fordringer som måles til virkelig verdi		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	2 643 504	2 701 046
Sum utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	**2 643 504**	**2 701 046**

15. EGENKAPITAL

Opptjent egenkapital

Naturskadefond
Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen
Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler ut over renteinntekt samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

Annen opptjent egenkapital
Annen opptjent egenkapital er kundenes balanseførte egenkapital som består av årets og tidligere års resultat og inkluderer også avsetninger til pliktige fond (naturskadefond, garantiordning). Andel av årets overskudd som ikke utbetales som utbytte tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

16. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Varig Hadeland Forsikring har saksøkt Gjensidige Forsikring ASA for urettmessig å ha holdt tilbake provisjon, krav om avgangsvederlag og erstatning for brudd på god forretningsskikk og villedende markedsføring. I dom fra Oslo Tingrett av 09.12.21 vant selskapet frem på alle punkter og ble også tilkjent saksomkostninger. Samlet ble selskapet tilkjent ca. 16 millioner kroner for disse forholdene. Gjensidige Forsikring anket saken og ny behandling av saken i lagmannsretten er berammet mot slutten av 2022.

Russlands invasjon av Ukraina påvirker oss alle. Varig Hadeland Forsikring har ingen direkte investeringer i landene, men blir påvirket av den generelle markedsuroen som følge av krigen.

Deloitte.

Deloitte AS
Dyre Halses gate 1A
NO-7042 Trondheim
Norway

Tel: +47 73 87 69 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Varig Hadeland Forsikring

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon
Vi har revidert Varig Hadeland Forsikrings årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775).

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Varig Hadeland Forsikrings revisor sammenhengende i 21 år fra valget på generalforsamlingen i 2000 som Samarbeidende Revisorer AS for regnskapsåret 2000 og fra 2011 som Deloitte AS etter sammenslåingen av selskapene.

Sentrale forhold ved revisjonen
Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Måling av erstatningsavsetning

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
Målingen av erstatningsavsetninger baseres på ulike beregningsmetoder og modeller og en rekke forutsetninger og estimater knyttet til fremtidig utvikling som det er knyttet usikkerhet til.	Vi innhentet aktuarfunksjonens årsrapport og vurderte resultatet av kontrollene og aktuarfunksjonens vurderinger slik de fremkommer av årsrapporten.

Penneo Dokumentnøkkel: 6IWWL-Q6F6A-51JDK-YYNXJ-N4N4M-IEHTB

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Måling av erstatningsavsetning

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
I note 1 omtales de benyttede regnskapsprinsipper, i styrets årsberetning omtales forsikringsrisiko og i note 3 spesifiseres forsikringsforpliktelsene. Ledelsens skjønnsutøvelse knyttet til beregningsmodellene, forutsetningene og estimatene er avgjørende for måling av erstatningsavsetningene og de er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.	Vi utfordret og evaluerte valg av modeller, bruk av forutsetninger og estimater i målingen av erstatningsavsetningene Vi vurderte om noteopplysningene om erstatnings-avsetninger er dekkende. Vi har benyttet egne aktuarer i arbeidet med å vurdere valg av modeller, forutsetninger og estimater

Øvrig informasjon
Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet
Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775). Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter

Penneo Dokumentnøkkel: 6IWWL-Q6F6A-51JDK-YYNXJ-N4N4M-IEHTB

revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret og revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Trondheim, 31. mars 2022
Deloitte AS

Per Kr. Forseth
statsautorisert revisor

Penneo Dokumentnøkkel: 6IWWL-Q6F6A-51JDK-YYNXJ-N4N4M-IEHTB

Definisjoner – faguttrykk

Premie
Premie er den betalingen vi mottar for å dekke en risiko.

Brutto premie
Premie som kommer enten direkte fra våre forsikringstakere, fra forsikringer vi har sammen med andre forsikringsselskaper eller fra risiko vi overtar fra andre selskaper.

Premie til reassurandør
Premie til andre selskaper for at de skal overta deler av store forsikringsrisiki for oss. Vi er ansvarlig for at forsikringstakeren får full erstatning når skaden inntreffer.

Uopptjent premie
Premie som vi har mottatt, men som gjelder risiko neste år.

Endring i uopptjent premie for egen regning
Forskjellen mellom den uopptjente premie ved utgangen av regnskapsåret og den som var uopptjent da regnskapsåret begynte.

Opptjent premie for egen regning
Premie for den delen av forsikringsrisikoen som tilhører regnskapsåret.

Brutto betalte erstatninger
Omfatter direkte erstatninger til egne forsikringstakere og erstatninger på forsikringer overtatt fra andre selskaper.

Reassurandørens andel
Når skaden inntreffer, svarer reassurandørene for en del av erstatningen i forhold til den risiko de har overtatt.

Endring i oppgjorte erstatninger for egen regning
Forskjellen mellom de uoppgjorte erstatningene ved utgangen av regnskapsåret og de som ennå var uoppgjorte da regnskapsåret begynte.

Erstatninger for egen regning
Erstatninger som er inntruffet tidligere år og virkelig erstatningsbeløp når skaden er ferdig oppgjort.

Provisjon
Som godtgjørelse for salg av forsikringer mottar vi provisjon fra samarbeidende selskaper.

Provisjon fra reassurandører
Provisjon som vi har mottatt fra selskaper hvor vi har reassurert deler av vår risiko.

Ansvarlig kapital
Ansvarlig kapital er den kapital som kan medregnes ved beregning av kapitalkravene etter myndighetenes forskrifter. Ansvarlig kapital kan bestå av kjernekapital, tilleggskapital, samt generelle reserveavsetninger med tillegg av uspesifiserte tapsavsetninger i en overgangsperiode.

Solvenskapital
Egenkapital inkl. Naturskadefond, garantifond, sikkerhetsavsetning, reassuranseavsetning og administrasjonsavsetning.

Solvensgrad
Solvenskapital i prosent av premier for egen regning.

Bestandspremie
Totale premieinntekter innenfor brann, spesial, motorvogn og natur.

Forvaltningskapital
Sum eiendeler med tillegg av tapsavsetninger utlån.

Skadereserve
Penger avsatt til skader.

Skadeprosent
Skadeerstatninger målt opp mot opptjente premieinntekter.

Kostnadsandel
Sum driftskostnader i prosent av premier for egen regning.

HJERTESTARTERE

Utplassert av Varig Hadeland Forsikring

Hjertestartere redder liv!

Mange liv kan reddes så fremt de første minuttene brukes på riktig måte.

- **Ring 113**
- **Påbegynn hjerte-lungeredning og hent deretter en hjertestarter**

Det som vanligvis skjer er at de elektriske signalene i hjertet forstyrres, og dette fører til at hjertet begynner å flimre, som deretter påvirker hjertets evne til å pumpe blod og forsyne kroppen med oksygen. Et elektrisk støt med en hjertestarter kan ofte få hjertet til å slå igjen, men tid er avgjørende. For hvert minutt som går minskes sjansen for vellykket hjertestart med 10 prosent.

Oversikt over alle hjertestartere finner du på **norskhjertestarterregister.no**

Finner du ikke din hjertestarter i hjertestarterregisteret? Husk at denne må registreres på **113.no**

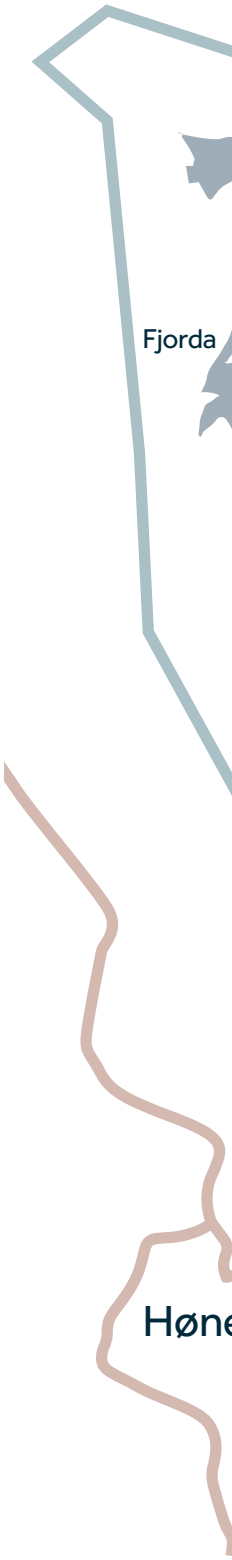

VARIGFONDET

Varigfondet har hatt hjertestarterkampanje på Hadeland i 5 år og delt ut 70 hjertestartere. Med dette mener vi at Hadeland er blitt tryggere.

Lillehammer
Velmunden
Sortungen
Brandbu
R4
Lygna
Lushaugen
Tingelstad
Jaren
Randsfjorden
Grymyr
Jarenvatnet
Vassbråa
Langen
Øyangen
Gran
Sløvika
Våja
Lunner
Skjerva
Grøa
Grindvoll
Roa
Avalsjøen
Jevnaker
Grua
E16
Svea
Mylla
R4
E16
Råsjøen
Harestua
efoss
Gjerdingen
Harestuvannet
Katnosa
Skillingen

Vi støtter lokalsamfunnet

Varigfondet ble etablert i 2014. Med fondet støtter vi lag, organisasjoner og aktiviteter som er med på å gjøre Hadeland tryggere.

16 000 000,-
Er delt ut til lag og foreninger siden 2015

2 000 000,-
Er delt ut til lag og foreninger i løpet av 2021

70
Hjertestartere har vi plassert ut over hele Hadeland

750
Personer har fått livredningskurs i løpet av disse fem årene

28
Livbøyer med stativ er gitt og satt opp på mange lokale badeplasser

Vi gjør Hadeland tryggere!

VARIGFONDET HADELAND

VARIG HADELAND FORSIKRING

Storgata 34, 2750 Gran
E-post: post@varighadeland.no
Telefon: 61 32 72 50

varighadeland.no
facebook.com/VarigHadeland

Org.nr. 958 223 382

artisti.no